

RECHTERLIJKE UITSPRAKEN DRAGEN BIJ AAN MISLEIDING VAN DE PATIËNT

Btw-vrijstelling alternatieven schaadt de zorg

Volgens de rechter leveren alternatieve genezers even goede diensten als reguliere artsen en dienen zij daarom te zijn vrijgesteld van btw-heffing. Onbegrijpelijk dat rechters zonder inhoudelijke kennis van zaken tot zo'n oordeel komen. En schadelijk bovendien, vindt Cees Renckens.

Tot 2013 leek de fiscale positie van alternatieve genezers overzichtelijk. Zorgverleners met een BIG-inschrijving waren vrijgesteld, zelfs als zij methoden in praktijk brachten, die geen deel uitmaakten van hun reguliere opleiding. Niet BIG-geregistreerden als chiropractors, magnetiseurs, klassiek homeopaten, reikmeesters en osteopaten betaalden het hoge btw-tarief van, toen nog, 19 procent. Volgens de gewijzigde Wet op de omzetbelasting geldt de btw-vrijstelling namelijk vanaf 2013 niet meer '...als die zorg wordt verleend door beroepsbeoefenaren die wel een in of bij de Wet BIG geregelde beroepsopleiding hebben voltooid, maar zorg verlenen op basis van een aanvullende opleiding die niet BIG-gereguleerd is. Tot deze niet-reguliere behandelwijzen worden onder meer gerekend acupunctuur, osteopathie en chiropractie'.

Gelijkwaardig geacht

Al voor 2013 procedeerden alternatieve genezers tegen de hen opgelegde aanslagen en zij deden dat met aanzienlijk succes. De kern van hun argumentatie was steeds dat de door hen toegepaste

alternatieve behandelwijze ook door artsen of andere BIG-geregistreerden werd toegepast en dat de kwaliteit van de door de alternatieve therapeut geboden therapie daaraan kwalitatief gelijkwaardig was. Met deze redenering verkreeg in 2007 een niet BIG-geregistreerd osteopaat vrijstelling van btw omdat volgens de rechter osteopathie door arts-osteopaten niet beter was dan die van de klagende partij.¹ Deze manier van redeneren kreeg pas echt de wind mee na een tot aan het Europese Hof van Justitie uitgevochten juridische strijd van de Soester fysiotherapeut Solleveld, die naast andere alternatieve behandelwijzen ook 'stoorvelddiagnostiek' praktiseert. De Hoge Raad stelde vast dat eventuele stoorvelddiagnostiek door een arts vrijgesteld zou zijn van btw-heffing, en dat er geen reden was om aan te nemen dat er aanzienlijk verschil in de kwaliteit van deze diagnostiek zou bestaan, wie hem ook toepast. En identieke behandelingen moeten fiscaal identiek behandeld worden, het beginsel van de zogenaamde fiscale neutraliteit.² De zaak werd terugverwezen naar het Haagse Gerechtshof, dat in juni 2009 bepaalde dat Solleveld

geen btw hoefde te betalen.³

In 2013 werd de zorg van een gestalttherapeut met een opleidingsachtergrond als maatschappelijk werker, die daarnaast talrijke aanvullende opleidingen had doorlopen, maar niet in het BIG-register was opgenomen, als gelijkwaardig aan die van BIG-geregistreerde en universitaire opgeleide psychologen beoordeeld. De gestalttherapeut hoefde geen btw te betalen.⁴

Eveneens in 2013 werd een zonder BIG-inschrijving praktiserende zelfstandig kinesiologe, die bij haar werk gebruikmaakt van spiertesten om energetische onbalans vast te stellen en deze vervolgens met onder meer acupunctuur en orthomoleculaire middelen te behandelen, onder verwijzing naar het Solleveld-arrest vrijgesteld van btw-heffing. Haar prestaties werden gelijkwaardig geacht aan die van huisartsen en fysiotherapeuten.⁵

In maart 2015 werd door de Hoge Raad geoordeeld dat een magnetiseur uit de regio Breda vrijgesteld mocht worden van btw-betaling omdat zijn diensten,

De Hoge Raad stelde een magnetiseur vrij van btw-betaling

Een arts-acupuncturist maakte bezwaar tegen een btw-heffing en werd door de rechtbank in het gelijk gesteld.

bestaande uit magnetiseren en 'psychotherapie', gelijkwaardig mochten worden geacht aan die van psychologen en psychiaters. Al deze uitspraken hadden nog betrekking op de periode van voor 2013.⁶ De meerderheid van niet BIG-geregistreerden bleef gewoon btw afdragen.

Overbodige luxe

Bovenvermelde uitspraken zullen bij medici twijfel hebben doen rijzen over de bekwaamheid van rechters in het beoordelen van de waarde van alternatieve behandelmethoden. Dat niet alleen, kennelijk worden ook de kwaliteitsgaranties die een BIG-registratie met zich meebrengt (accreditatie door de NVAO en ver-

plichte periodieke herregistratie) door deze rechters als overbodige luxe beschouwd. Het Nuffic, de organisatie die buitenlandse opleidingen en hun diploma's beoordeelt en kan gelijkstellen aan Nederlandse, kan zichzelf wel opheffen: de rechter is niet geïnteresseerd in zijn expertise!

De nieuwe regelgeving is duidelijk en de vraag of artsen en niet-artsen die eenzelfde alternatieve geneeswijze beoefenen gelijkwaardige prestaties leveren hoeft niet meer te worden beantwoord. Beide categorieën aanbieders werden immers nu btw-plichtig. De vrijgestelde moet een BIG-geregistreerde opleiding hebben gevolgd, terwijl de beoefende

alternatieve geneeswijze deel moet uitmaken van een aanvullende opleiding die BIG-gereguleerd is. Dergelijke opleidingen kent ons land niet.

Bezwaarschriften

Al snel werden door aanbieders van alternatieve geneeswijzen de eerste bezwaarschriften tegen de btw-heffingen over 2013 ingediend. De eerste kwam van een chiropractor uit de regio Breda. De wet noemt de chiropractie expressis verbis als zijnde niet vrijgesteld van btw. De chiropractor maakte aannemelijk dat chiropractie 'in concurrentie staat' met fysiotherapie, die wel is vrijgesteld. Belanghebbende zou 'ook voldoende

kwaliteitsniveau' hebben, waarop de rechtbank belanghebbende teruggaaf van omzetbelasting verleende.⁷ Terwijl de belastingdienst begin september besloot af te zien van een eerder aangekondigd hoger beroep tegen deze uitspraak, werd er medio september al in een hoger beroep uitspraak gedaan in een andere zaak, die ook in de regio Breda diende. Een arts-acupuncturist maakte bezwaar tegen de btw-heffing die hem over 2013 was opgelegd. De belastingdienst wees zijn bezwaar af, waarna hij gesteund door de NAAV (Nederlandse Artsen Acupunctuur Vereniging) een gerechtelijke procedure begon. De memorie van toelichting bij de wet noemt acupunctuur expliciet een geneeswijze die niet is vrijgesteld van btw-heffing, en gegeven dat in 2013 nog eens in antwoord op Kamervragen werd bevestigd. De rechter stelde vast dat betrokkene aanvullend een acupunctuuropleiding had gevolgd. De rechtbank oordeelde dat acupunctuur onderdeel vormt van de artsens studie in Utrecht en Groningen en dat de opleiding van belanghebbende zeker hetzelfde niveau had en dat die opleiding in het verlengde ligt van en een evidente verdieping vormt op de initiële opleiding tot arts. Hij werd vrijgesteld van btw-heffing.⁸

Misleiding

Nu het Hof te Den Bosch deze laatste uitspraak op 11 september 2015 heeft overgenomen, rijst de vraag hoe nu al tot tweemaal toe rechters uitspraken hebben kunnen doen die zo overduidelijk in tegenspraak zijn met de intentie van de wetgever en met de Europese verplichting de btw-vrijstelling te beperken tot aanbieders van gezondheidszorg op voldoende niveau.⁹ De argumenten waarvoor

De uitspraken
zijn als frivool
te kwalificeren

PRAKTIJKPERIKEL

SPUITJES

Een 2-jarige patiënt mag met ontslag. Hij heeft in het ziekenhuis een neusmaagsonde gekregen, omdat medicatie innemen moeizaam gaat. Voor de sonde en alle toebehoren is een machtiging nodig.

Om de ouders thuis te voorzien van een reservesonde en fixatiemateriaal, moet op de machtiging aangegeven worden dat de patiënt sondevoeding krijgt. Dit laatste is niet het geval, maar blijkt de enige manier om de materialen vergoed te krijgen bij de zorgverzekeraar. Dus de sondevoeding wordt aangevraagd.

Voor het toedienen van de medicatie via de sonde zijn spuitjes nodig. De leverancier van de sonde heeft deze spuitjes niet in het assortiment. De ziekenhuisapothek heeft geen contract met de zorgverzekeraar en kan dus evenmin de spuitjes leveren. De thuisapothek heeft de spuitjes niet op voorraad en moet ze bestellen voor alleen deze patiënt: een dure aangelegenheid.

Kortom, het patiëntje is thuis met een doos sondevoeding die niet gebruikt wordt, een reservesonde en fixatiemateriaal die vergoed worden, maar zonder spuitjes die nodig zijn voor het geven van de medicatie. Vanuit het ziekenhuis hebben we de spuitjes toen maar meegegeven naar huis, want heropname was het alternatief geweest.

Heeft u ook een perikel?
Stuur uw verhaal naar redactie@medischcontact.nl

de rechters in deze zaken zijn gezwicht verdienen een aparte beschouwing en zij kunnen stuk voor stuk door willekeurig welke medicus gemakkelijk worden ontzenuwd.¹⁰ In de rechtszaal ontbreekt echter deze expertise: de advocaat van de alternatieve genezer treft slechts juristen aan, respectievelijk die van de belastingdienst en die in de persoon van de bestuursrechter. Die situatie heeft aldus geleid tot een serie uitspraken, die het beste als frivool zijn te kwalificeren. De gevolgen zijn aanzienlijk. De overheid dreigt jaarlijks 65 miljoen euro aan inkomsten mis te lopen, de alternatieve genezer ontleent status aan zijn btw-vrijstelling, die immers een zeker kwaliteitsniveau impliceert, terwijl die btw-heffing op medisch zinloze therapieën juist zo nuttig 'remgeld' had kunnen zijn. Het

ergste is in mijn ogen nog niet eens dat de rechter op de stoel van de wetgever is gaan zitten en zo in de Nederlandse rechtspraktijk de Europese regelgeving bruuskeert, maar vooral dat belastingrechters nu krachtig bijdragen aan de misleiding waaraan patiënten in de alternatieve geneeskunde zijn blootgesteld. ■

contact
renckens@xs4all.nl
cc: redactie@medischcontact.nl

Geen belangenverstrengeling gemeld

web
De voetnoten en eerdere MC-artikelen over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.